

وزارت آموزش و پرورش

معاونت آموزش ابتدایی

آیین نامه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و تربیتی دوره ابتدایی

با آخرین اصلاحات و مصوبات

گروه سنجش و ارزشیابی فرایندهای یادگیری و آموزش دفتر آموزش دبستانی

تابستان ۱۳۹۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سر آغاز :

با سلام و احترام؛ نظر به اینکه هر برنامه ی پویایی در طی زمان و با درک درست شرایط و نیازهای فرا رو، دستخوش اصلاح، تغییر و تحول می گردد، برنامه ارزشیابی کبفی - توصیفی نیز از این قاعده مستثنی نبوده و نیست، لذا در ادامه آخرین اصلاحات و تغییرات ایجاد شده در این حوزه، جهت اطلاع و اجرا یادآور می گردد. دفتر آموزش دبستانی

آیین نامه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و تربیتی دوره ابتدایی

بر اساس رای نهصد و یازدهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش به تاریخ ۱۳۹۴/۴/۲۱

مقدمه:

در اجرای مصوبه هفتصد و شصت و نهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۸۷/۴/۱۸ آیین نامه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و تربیتی دوره ابتدایی به شرح زیر می باشد:

ماده ۱- اهداف ارزشیابی تحصیلی - تربیتی در دوره ابتدایی با توجه به اهداف دوره و اصول حاکم بر ارزشیابی پیشرفت تحصیلی (مصوب جلسه ۷۱۳ شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۸۳/۷/۲۱) از طریق جمع آوری، طبقه بندی، تحلیل و تفسیر اطلاعات برای تشریح وضعیت تلاش، پیشرفت و عملکرد تحصیلی دانش آموزان در کلاس، مدرسه و خارج از آن (نظام مکمل و فوق برنامه) با اهداف زیر انجام می گیرد:

۱-۱- اصلاح، بهبود و ارتقاء فرایند یاددهی _ یادگیری در کلاس، مدرسه، مراکز مکمل مدرسه و خارج از آن به ویژه از طریق افزایش تعامل موثر و سازنده بین معلم و دانش آموز.

۱-۲- شناسایی و پرورش استعدادها، توانایی ها و علایق دانش آموزان با تکیه بر استعدادهای برتر هر یک از آنان.

۱-۳- توجه و کمک به رشد متعادل و همه جانبه شخصیت دانش آموزان

۱-۴- آگاه ساختن دانش آموز و اولیاء وی از فرایند پیشرفت تحصیلی - تربیتی و جلب مشارکت آنان برای بهبود عملکرد دانش آموز

۱-۵- ایجاد زمینه مناسب به منظور تقویت انگیزه یادگیری و پرورش استعداد های برتر دانش آموزان از جمله خلاقیت و نوآوری و ایجاد خود ارزیابی در دانش آموزان

۶-۱- تصمیم گیری در مورد ارتقاء دانش آموزان به پایه بالاتر با حصول اطمینان از میزان تحقق اهداف آموزشی - تربیتی در چارچوب مقررات مربوط

۷-۱- تولید اطلاعات برای ارزشیابی، اصلاح و تقویت برنامه ها و روش های آموزش و تربیتی

ماده ۲- ارزشیابی پیشرفت تحصیلی - تربیتی در دوره ابتدایی به صورت تکوینی در طول سال تحصیلی بر اساس اهداف برنامه درسی هر پایه انجام می پذیرد. در این ارزشیابی معلم و مربی با استفاده از ابزارهای مختلف از جمله آزمون های عملکردی، کار پوشه، مشاهدات، درس پژوهی و پروژه، اطلاعات لازم را در زمینه فعالیتهای داخل و خارج از کلاس و مدرسه و مراکز مکمل مدرسه از دانش آموزان اعم از فردی یا گروهی جمع آوری می کند تا بازخورد به موقع و مناسب را به ایشان ارائه نماید

ماده ۳- گزارش نتایج ارزشیابی پیشرفت تحصیلی - تربیتی دانش آموزان در طول سال تحصیلی و در هر زمان قابل ارائه می باشد لیکن برای اطمینان بیشتر به صورت رسمی و مکتوب در نوبت های زیر ارائه می شود.

الف) نوبت اول در دی ماه (شامل نتایج ارزشیابی های پیشرفت تحصیلی - تربیتی مهر ماه تا پایان دی ماه

ب) نوبت دوم در خردادماه (شامل نتایج ارزشیابی های پیشرفت تحصیلی - تربیتی مهر ماه تا خردادماه)

ج) ارائه گزارش پیشرفت تحصیلی و تربیتی دانش آموزانی که در درس یا دروسی در خردادماه نیاز به آموزش و تلاش بیشتر دارند (لغایت ۱۵ شهریور).

تبصره- علاوه بر موارد فوق، مدیر مدرسه ملزم است در طول هر نوبت، حداقل دو بار دیگر اولیاء دانش آموز را از روند پیشرفت تحصیلی - تربیتی فرزندشان به نحو مقتضی مطلع نماید.

ماده ۴- وضعیت آموزشی و تربیتی دانش آموز در هر درس بر اساس ارزشیابی های به عمل آمده در طول هر نوبت با توجه به اهداف آن درس در حیطه های شناختی، عاطفی و مهارتی طبق مقیاس زیر مشخص و گزارش می شود.

نوبت اول	نوبت دوم	نوبت سوم
خیلی خوب	خیلی خوب	خیلی خوب
خوب	خوب	خوب
قابل قبول	قابل قبول	قابل قبول
نیاز به آموزش و تلاش بیشتر	نیاز به آموزش و تلاش بیشتر	نیاز به آموزش و تلاش مجدد

ماده ۵- دانش آموزی در خرداد ماه شرایط ارتقا به پایه بالاتر را دارد که در نوبت دوم در کلیه دروس حداقل سطح قابل قبول را کسب کرده باشد.

تبصره - سطح قابل قبول، حصول اطمینان معلم یا مربی از دستیابی دانش آموز به اهداف اساسی دروس می باشد.

ماده ۶- دانش آموزی که در خردادماه شرایط ارتقا به پایه بالاتر را کسب نکند، تا ۱۵ شهریور فرصت دارد با شرکت در کلاس های جبرانی و یا انجام فعالیت های پیشنهادی معلم یا مربی در قالب پروژه نسبت به جبران ضعف های خود در درس یا درس های مربوط اقدام نماید. معلم یا مربی با بررسی عملکرد دانش آموز در کلاس های جبرانی یا فعالیت های انجام شده توسط وی و یا انجام آزمون (آزمون های مناسب عملکردی) نتیجه ارزشیابی وی را اعلام می نماید.

ماده ۷- دانش آموزی در شهریور ماه شرایط ارتقا به پایه بالاتر را دارد که در کلیه دروس حداقل سطح قابل قبول را کسب کرده باشد.

تبصره ۱- دانش آموزی که در پایان نوبت شهریورماه در دو درس فارسی و ریاضی (به طور همزمان) به سطح قابل قبول نرسیده باشد، شرایط ارتقا به پایه بالاتر را نخواهند داشت.

تبصره ۲- پرونده دانش آموزی که در یکی از دو درس مذکور فارسی و ریاضی یا سایر دروس به سطح قابل قبول نرسیده باشد جهت تعیین تکلیف در اختیار شورای مدرسه قرار می گیرد تا موضوع با حضور معلم مربوط در شورا بررسی و در مورد ارتقا یا عدم ارتقا دانش آموز با موافقت اکثریت اعضای شورا تصمیم گیری شود. معلم مربوط ملزم است مدارک و مستندات لازم برای اتخاذ تصمیم در مورد دانش آموز را به شورای مدرسه ارائه دهد. والدین دانش آموز می توانند با صلاحدید مدیر تا قبل از زمان رای گیری در جلسه شورای مذکور حضور داشته باشند. رای شورای مدرسه برای این گونه دانش آموزان، قطعی و لازم الاجراست.

تبصره ۳- ارتقای دانش آموز با استفاده از مفاد تبصره ۲ ماده ۷ در طول دوره ابتدایی حداکثر ۲ بار و به صورت غیر متوالی مجاز است

ماده ۸- وضعیت آموزشی - تربیتی دانش آموزی که در حین سال تحصیلی با رعایت مقررات از مدرسه ای به مدرسه ای دیگر منتقل می شود، توسط معلم یا مربی مدرسه مقصد، با استفاده از مستندات و ارزشیابی های معلم یا مربی مبدأ (گزارش نوبت اول، توصیه ها و ...) تعیین می شود

ماده ۹- ارائه گزارش ارزشیابی آموزشی - تربیتی دانش آموزان، در نوبت های اول، دوم و شهریور ماه باید به وسیله معلم یا مربی در نمون برگ مربوط بدون قلم خوردگی، ثبت و امضاء شده، حداکثر تا ۵ روز پس از پایان دوره ارزشیابی هر نوبت به دفتر مدرسه ارائه شود.

تبصره- نمون برگ گزارش پیشرفت تحصیلی - تربیتی دانش آموزان با نیازهای ویژه، توسط سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور تهیه و پس از تایید معاون آموزش و نوآوری به استان ها ابلاغ خواهد شد

تبصره- چنانچه معلم یا مربی مربوطه، در پایان هر نوبت (به هر دلیل) نتایج ارزشیابی دانش آموزان را ارائه ندهد، مدیر مدرسه ضمن گزارش به مدیریت آموزش و پرورش اداره ی متبوع باید به تشخیص خود مدارک و اطلاعات مربوط به ارزشیابی دانش آموزان را برای اعلام نتیجه نهایی در اختیار یکی از معلمان ویا مربیان واجد شرایط قرار دهد .

ماده ۱۰- مدیر مدرسه موظف است با همکاری معلمان و مربیان حداکثر تا ۱۰ روز پس از هر نوبت ارزشیابی، گزارش نتایج آن را به صورت کتبی به اطلاع ولی دانش آموز برساند.

ماده ۱۱- مهلت اعتراض به گزارش ارزشیابی، حداکثر یک هفته پس از اعلام گزارش خواهد بود. مدیر مدرسه اعتراض دانش آموز یا ولی وی را در اختیار معلم یا مربی مربوطه قرار می دهد و ایشان با بررسی مجدد و با نظارت مدیر مدرسه و در صورت نیاز طرح در شورای مدرسه، نتیجه نهایی را حداکثر ظرف مدت ۳ روز اعلام می نماید.

ماده ۱۲- نتایج ارزشیابی حداکثر یک ماه پس از خاتمه هر نوبت در دفتر ثبت ارزشیابی پیشرفت تحصیلی - تربیتی ثبت و پس از پایان سال تحصیلی، توسط مدیر مدرسه امضا و مهر و توسط نماینده اداره آموزش و پرورش مسدود می شود.

ماده ۱۳- ارزشیابی دانش آموزانی که دارای نقص عضو و یا مشکلات ویژه یادگیری هستند، متناسب با ویژگی های ایشان انجام می پذیرد.

ماده ۱۴- ارزشیابی از تعلیمات دینی دانش آموزان سایر مذاهب اسلامی و اقلیت های دینی مصرح در قانون اساسی، برابر شیوه نامه های وزارت آموزش و پرورش و از تعلیمات دینی خاص آنها صورت می پذیرد و نتیجه آن مطابق ماده ۴ گزارش می شود.

تبصره - در صورت تمایل این دانش آموز و ولی او، منعی برای شرکت وی در کلاس درس تعلیم و تربیت اسلامی (هدیه های آسمان) و ارزشیابی آن وجود ندارد .

ماده ۱۵- وضعیت تربیتی دانش آموز با توجه به حیطه های شناختی، عاطفی و مهارتی و بر اساس مواردی از جمله (رعایت آموزه های اخلاقی- احترام به ارزش های مذهبی- رعایت قوانین، مقررات و ضوابط- مشارکت در کار گروهی- مسئولیت پذیری در فعالیت های جمعی- رعایت بهداشت فردی و اجتماعی- اشتیاق به صداقت و امانت داری- توجه به مطالعه و کتابخوانی) با نظر معلم و مربی و تایید مدیریت مدرسه (مدیر یا معاون) برابر ماده ۴ گزارش می شود.

ماده ۱۶- پایه تحصیلی دانش آموزی که به عللی مانند عدم دسترسی به مدرسه، بیماری و یا اقامت در خارج از کشور نتوانسته به موقع وارد مدرسه شود و یا وقفه‌ای در ادامه تحصیل او ایجاد شده یا مدارک تحصیلی وی در اثر حوادثی از قبیل سیل، زلزله و آتش سوزی از بین رفته است، همچنین دانش آموزی که مدارک قابل قبولی برای ارزشیابی ندارد، با رعایت حداقل سن متعارف ثبت نام و بررسی های انجام شده از سوی شورای معلمان، توسط شورای مدرسه تعیین می شود و در ستون ملاحظات دفتر آمار به رأی شورای مدرسه استناد می شود. (سن متعارف در دوره ابتدایی برای پایه های اول تا پنجم به ترتیب ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ سال تمام می باشد).

ماده ۱۷- توجه به اینکه در ارزشیابی جدید حضور فعال و مستمر دانش آموز ضروری است، گزارش پیشرفت تحصیلی برای دانش آموزانی ارائه می شود که حداقل ۸۰ درصد روزهای آموزشی را در مدرسه حضور داشته باشند. در صورتی که دانش آموزی با عذر موجه، کمتر از این میزان در مدرسه حضور داشته باشد، آن سال برای وی وقفه تحصیلی و در صورت غیرموجه بودن غیبت، برای وی ترک تحصیل محسوب می شود.

تبصره ۱- تشخیص موجه و غیر موجه بودن غیبت به عهده شورای مدرسه می باشد .

تبصره ۲- در مورد دانش آموزانی که یک یا چند سال وقفه تحصیلی داشته باشند، یک سال به سقف سنی مجاز تحصیل آنها اضافه می شود .

ماده ۱۸- قبول شدگان ساعی و برجسته پایه های دوم، سوم و چهارم ابتدایی با رعایت شرایط ذیل و تقاضای کتبی ولی خود می توانند مطابق ماده ۶ در ارزشیابی شهریورماه پایه بالاتر شرکت نموده و در صورت کسب سطح پیشرفت «خیلی خوب» در کلیه دروس به صورت جهشی به آن پایه ارتقا یابند.

الف- از کلیه دروس آن پایه و پایه های قبل، سطح پیشرفت "خیلی خوب" را کسب نموده باشند .

ب- آموزش و پرورش استثنایی صلاحیت هوشی و روانی دانش آموز را به این منظور تأیید نماید.

تبصره ۱- دانش آموزان موضوع این ماده از ارزشیابی دروس تربیت بدنی و وضعیت تربیتی معاف می باشند .

تبصره ۲- استفاده از این ماده صرفاً یک بار در طول دوره ابتدایی و برای یک پایه مجاز می باشد.

تبصره ۳- گزارش پیشرفت تحصیلی دانش آموزانی که با استفاده از مفاد این ماده قبول می شوند در نوبت شهریور ماه ارائه شده و در دفتر ثبت ارزشیابی تحصیلی - تربیتی با ذکر استناد به مفاد این ماده ثبت و مهر و امضا می شود.

ردیف	نام درس	نوع ارزشیابی
۱	قرآن	شفاهی
۲	تعلیمات دینی و اخلاق	کتبی
۳	قرائت فارسی	شفاهی
۴	املاء فارسی	کتبی
۵	انشاء فارسی	کتبی
۶	مطالعات اجتماعی و آداب زندگی	کتبی
۷	ریاضیات	کتبی
۸	علوم تجربی	کتبی
۹	هنر	عملی
۱۰	سلامت و تربیت بدنی	معاف
۱۱	کار و فناوری	عملی
۱۲	تفکر و پژوهش	عملی

ماده ۱۹- در دوره ابتدایی، ارزشیابی از داوطلبان آزاد صرفاً در پایه ششم ابتدایی و با داشتن شرط سنی حداقل ۱۵ سال تمام انجام می شود. این ارزشیابی در کلیه مواد درسی صرفاً به صورت پایانی و از تمام محتوای کتب درسی به شرح جدول ذیل به عمل می آید و نتیجه آن مطابق ماده ۴ گزارش می شود. برای درس تربیت بدنی و وضعیت تربیتی داوطلبان آزاد رتبه ای منظور نخواهد شد.

ماده ۲۰- مواد و تبصره هایی از این آئین نامه - که ناظر بر تحصیلات ضمن سال تحصیلی دانش آموزان است شامل داوطلبان آزاد نخواهد شد.

ماده ۲۱- نمونه ای اسناد و مدارک تحصیلی دانش آموزان با مشارکت مرکز سنجش آموزش و پرورش و معاونت آموزش ابتدایی تهیه و تأیید وزیر آموزش و پرورش ابلاغ می شود

ماده ۲۲- نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه و دستورالعمل های آن در داخل و خارج کشور به عهده وزارت آموزش و پرورش خواهد بود.

ماده ۲۳- وزارت آموزش و پرورش موظف است گزارش ارزشیابی این آیین نامه را سه سال پس از اجرای آن به شورای عالی ارائه نماید.

ماده ۲۴- این آیین نامه در جلسات کمیسیون اساسنامه ها و مقررات تحصیلی شورای عالی آموزش و پرورش بررسی و به تأیید رسید و با تصویب آن کلیه مصوبات قبلی مغایر، برای مدارس مجری این طرح لغو می شود

دیگر مصوبات :

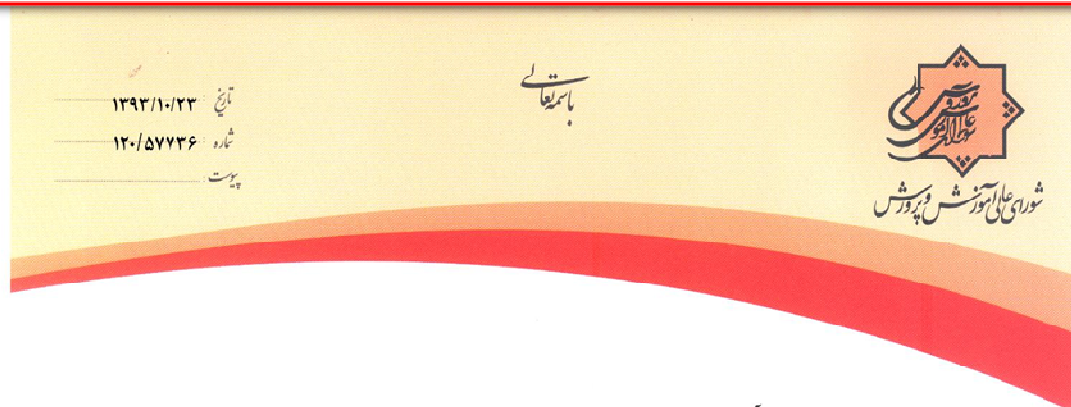

جناب آقای دیمه ور
معاون محترم آموزش ابتدایی

باسلام واحترام

بازگشت به نامه شماره ۲۰۰/۹۱۸۴ به تاریخ ۹۳/۱/۲۶، همانطور که استحضار دارید به استناد بند یک مصوبه جلسه ۸۵۹ شورای عالی آموزش و پرورش به تاریخ ۹۱/۱/۲۲، پایه ششم ابتدایی مشمول مقررات و آیین نامه های دوره پنج ساله ابتدایی مصوب شورای عالی آموزش و پرورش می باشد و تصمیم گیری در خصوص مواردی از مصوبات و مقررات که نیاز به اصلاح، الحاق یا تغییر دارد به کمیسیون اساننامه ها و مقررات تحصیلی واگذار شده است. با توجه به بند ۳ مصوبه فوق مبنی بر برگزاری امتحان پایان ششم ابتدایی به صورت هماهنگ منطقه ای و همچنین برگزاری امتحانات داوطلبان آزاد در پایه ششم ابتدایی، موضوع ارزشیابی تحصیلی- تربیتی داوطلبان آزاد پایه مذکور در ماده ۲۱ آئین نامه ارزشیابی تحصیلی- تربیتی دوره ابتدایی (توصیفی)، در کمیسیون اساننامه ها و مقررات تحصیلی بررسی و مورد تأیید قرار گرفت. براساس این ماده داوطلبان آزاد داخل کشور صرفاً در پایه ششم ابتدایی و با داشتن شرط سنی حداقل ۱۵ سال تمام می توانند در امتحانات پایه مذکور برابر جدول مواد درسی و نوع ارزشیابی شرکت کنند. نتیجه این ارزشیابی مطابق ماده ۵ آئین نامه مذکور و براساس مقیاس های رتبه ای خیلی خوب، خوب، قابل قبول و نیاز به آموزش و تلاش بیشتر، اعلام می شود. رتبه غالب داوطلب در این ارزشیابی، به عنوان رتبه نهایی در کارنامه تحصیلی- تربیتی دانش آموز درج و اعلام نتیجه می شود. پ

مهدی نوید
دبیر کل شورای عالی آموزش و پرورش

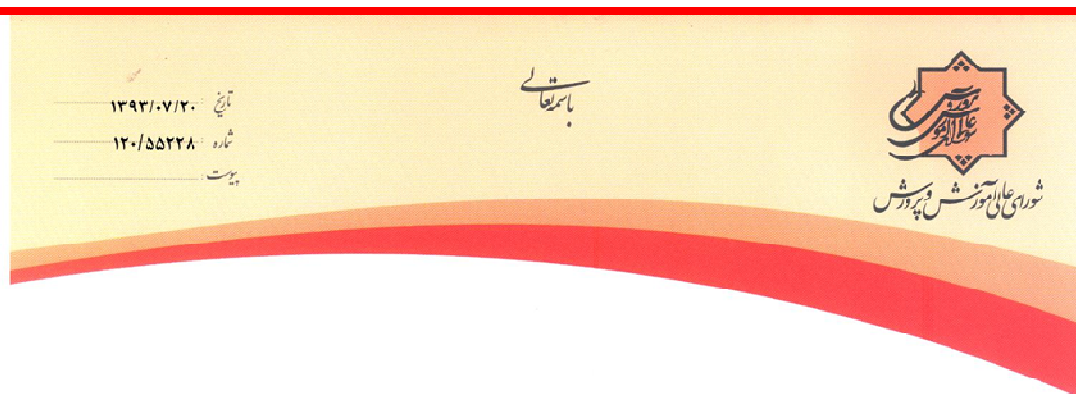
برادر ارجمند جناب آقای دیمه‌ور

معاون محترم آموزش ابتدایی

سلام علیکم

با احترام، همانطور که استحضار دارید موضوع اصلاح نمودن برگ‌های عملکرد تحصیلی - تربیتی و گزارش پیشرفت تحصیلی (کارنامه) دوره‌های اول و دوم ابتدایی در سیصد و دهمین (۳۱۰) جلسه کمیسیون اساسنامه‌ها و مقررات تحصیلی شورای عالی آموزش و پرورش در تاریخ ۹۳/۱۰/۱۴ مطرح و به شرح پیوست مورد موافقت قرار گرفت. اصلاح سیستم نرم افزاری براساس نمودن برگ‌های فوق و اعمال آنها از نوبت اول سال تحصیلی جاری (۹۴-۱۳۹۳) از نظر این دبیرخانه بلا مانع است. ب

به‌لای نوبت
دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش

برادر ارجمند جناب آقای دیمه‌ور
معاون محترم آموزش ابتدایی

سلام علیکم

با احترام، بازگشت به نامه شماره ۲۰/۱۳۶۶۷۱ تاریخ ۱۳۹۳/۷/۲ در خصوص دانش آموزانی که برای سال تحصیلی جاری درخواست جهش داشته‌اند و صلاحیت آنان از سوی سازمان آموزش و پرورش استثنایی مورد تأیید قرار گرفته و آراءشان توسط کمیسیون خاص شورای عالی صادر گردیده است، به اطلاع می‌رساند با پیشنهاد آن معاونت مبنی بر درج مقیاس رتبه ای «خوب» به جای نمره حداقل ۱۵ در هر درس و مقیاس رتبه‌ای غالب «خیلی خوب» در مجموع دروس در کارنامه دانش‌آموز در شهریور ۹۳ موافقت می‌شود.

مهدی نوید
دبیرکل شورای عالی پرورش
کمیسیون معین

بایستی

تاریخ: ۹۴/۳/۹

شماره: ۱۲۵/۶۱۱۵۰

پست:

بسم الله الرحمن الرحیم
سندنامه استانی
شماره ۹۴/۶۱۱۵

برادر ارجمند جناب آقای دکتر فانی

وزیر محترم آموزش و پرورش

با سلام و احترام

همانطور که استحضار دارند در نهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش به تاریخ ۱۳۹۴/۲/۲۱، موضوع آیین نامه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و تربیتی دوره ابتدایی (ارزشیابی توصیفی) مصوب مفتصد و نود و سومین جلسه شورا به تاریخ ۸۸/۵/۲۰، مطرح و شورا ضمن تمدید اجرای آن تا پایان شهریور ۱۳۹۶، با اعمال اصلاحاتی به شرح زیر موافقت کرد:

تبصره ۱ ماده ۷- دانش آموزی که در شهریور ماه در دو درس فارسی و ریاضی (به طور همزمان) به سطح قابل قبول نرسیده باشد، شرایط ارتقا به پایه بالاتر را نخواهد داشت.

تبصره ۲ ماده ۷- پرونده دانش آموزی که در یکی از دو درس مذکور (فارسی و ریاضی) یا سایر دروس به سطح قابل قبول نرسیده باشد جهت تعیین تکلیف در اختیار شورای مدرسه قرار می گیرد تا موضوع با حضور معلم مربوط در شورا بررسی و در مورد ارتقا یا عدم ارتقا دانش آموز با موافقت اکثریت اعضای شورا تصمیم گیری شود. معلم مربوط ملزم است مدارک و مستندات لازم برای اتخاذ تصمیم در مورد دانش آموز را به شورای مدرسه ارائه دهد. والدین دانش آموز می توانند با صلاح دید مدیر تا قبل از زمان رای گیری در جلسه شورای مذکور حضور داشته باشند. رای شورای مدرسه برای این گونه دانش آموزان، قطعی و لازم الاجراست.

- پایه «چهارم» به ماده ۱۸ آیین نامه، اضافه شود.

- وزارت آموزش و پرورش موظف است همه ساله طبق شیوه نامه ای که توسط معاونت آموزش ابتدایی تدوین شده و به تایید وزیر آموزش و پرورش می رسد، درصد معینی از دانش آموزان را در مدارس شهری و روستایی، با ضوابط و معیارهای استاندارد (جدا از آنچه توسط معلمان صورت می گیرد)، ارزشیابی کرده و گزارش خود را به شورای عالی آموزش و پرورش تسلیم کند.

خواهشمند است دستور فرمایند در خصوص ابلاغ و اجرای این مصوبه اقدام لازم به عمل آید.

مهدی نوید
دبیر کل شورای عالی آموزش و پرورش

۹۴/۳/۱۰
۹۴/۳/۱۰